

MiV-SAN

Mart 2025, Sayı - 3

“Birliktelik ve dayanışma içerir.”

YERİN METALAŞMASI VE KİMLİK KAYBI” s.4

VAKFIN VEYA SANDIĞIN KENDİSİ
EN GÜZEL ANIMDIR s.5

KİŞİSEL OLARAK BENİM PAYIMA DÜŞEN:
“DAHA GÜVENLİ DAHA YAŞANILABİLİR
BİR DÜNYA YARATMAK İÇİN ÇABALADIM
DİYEBİLMEK...” s.7

Her Zaman
Yanında

Yeni Ürün

Kabel PORTi

%5 indirimle
şimdi web sitemizde!

www.kabelair.com

7. DÖNEM ASIL YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

BAŞKAN
M. Faruk Soydemir
Ankara

BAŞKAN YARDIMCISI
F. Aslı Ölçal Tezel
Gaziantep

SEKRETER ÜYE
Ahmet Erkan
İstanbul

SAYMAN ÜYE
Belgin Oflazoğlu
Orkunoğlu
İstanbul

ÜYE
Haluk Gökçay
Mersin

ÜYE
Ramadan Cesur
İstanbul

ÜYE
Barış Ayberkin
İstanbul

YEDEK YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

YEDEK ÜYE
Selcan Beşik Filiz
Ankara

YEDEK ÜYE
Ayça Kut
Yalova

YEDEK ÜYE
Petek Ceyhan Ergül
Ankara

YEDEK ÜYE
Tores Dinçöz
İstanbul

YEDEK ÜYE
İlmen Gözde
İstanbul

YEDEK ÜYE
Eylem Deniz Yıldırım
İstanbul

YERİN METALAŞMASI VE KİMLİK KAYBI

Gizem Yaren | MİV-SAN Üyesi
İstanbul

Kentler, insanlık tarihinin her döneminde değişim ve dönüşüm süreçlerine sahne olmuştur. Bu dönüşümler, kentlerin tarihsel kimliklerini yeniden şekillendirirken, küreselleşme, modernizm ve kapitalizmin etkisiyle kimlik erozyonuna da yol açmıştır. Modernizm, 16. yüzyıldan itibaren geleneksel toplumsal dinamiklerin sorgulanması ve yerleşik değerlerin dönüşümüyle başlamış; bu süreç, sanayi devrimiyle hızlanarak kentsel mekânların fiziksel ve sosyal yapısını radikal biçimde değiştirmiştir. (Karakaş, 2003). Bu değişimi yaparken bizi birleştirmek gibi bir amacı ele aldığını düşünsek de aslında bizi daha çok parçalayan bir amacı içinde barındırmıştır. (Berman, 2019).

Sanayi devriminin makinalaşmayı ve kentleşmeyi hızlandırmasıyla, kapitalizm üretim ve tüketim odaklı yeni mekânsal düzenler oluşturmuştur. David Harvey'in ifadesiyle, kapitalizm krizlerini aşmak için coğrafyaları kendi lehine dönüştürürken, mekânları sermaye yararına yeniden inşa etmiş ve tek tipleştirmiştir. (Harvey, 2008). Bu süreçte, kentsel mekânlar bağlamsal zenginliklerinden uzaklaşarak, sermayenin ihtiyaçlarını karşılayan içi boş, tüketim odaklı nesnelere dönüşmüştür.

YERİN METALAŞMASI VE KİMLİK KAYBI

Modern ve geleneksel toplumlarda mekân ve zaman kavrayışları büyük ölçüde farklıdır. Geleneksel toplumlarda zaman ve mekân, doğal ritimlere bağlı bir şekilde tanımlanırken, modern toplumlarda bu kavramlar soyut ve ekonomik yapıların gerekliliklerine göre şekillenir (Yırtıcı, 2009).

John Urry, modern toplumlarda zamanın mekanik bir düzenlilikle örgütlendiğini ve bu düzenin mekânı homojenleştirdiğini ifade eder (Urry, 2018). Kapitalizm, bu homojenleştirme sürecinde mekânı metalaştırarak, tüketim için yeniden şekillendirir ve edilgen bir yapıya dönüştürür (Işık, 1994). Bu süreçte mekânlar, malların ve hizmetlerin değerlendirildiği, satın alındığı ve tüketildiği merkezler hâline gelir. Marx, bu durumu kapitalist birikim olarak tanımlarken, mekânın zaman tarafından yok edildiğini ifade eder. Kapitalizmin bu mekânsal dönüşüm anlayışı, kent mekânlarında aidiyet hissini zayıflatır ve kentsel kimliklerin yerini kimliksizlik alır (Yırtıcı, 2009).

Kapitalizmin günümüz uzantısı olarak neoliberal kentleşme politikaları da mekânları dönüştüren önemli olgulardan birisidir. Neoliberal politikaların öncelikli

amacı merkezine aldığı bireysel ve toplumsal özgürlüğün en iyi serbest piyasaya ekonomisi ile olacağını savunur. Neoliberalizm olarak tanımlanan bu yaklaşım ile kamu malları ve hizmetleri özelleşir, devletin sermaye ve emek üzerindeki kontrolleri azaltılır. Aynı zamanda yabancı yatırımlara yönelik kontroller sermayenin ülke, bölge ve sektörler arasındaki dolaşımını kolaylaştırmak için azaltılması neoliberal politikalar bağlamında önemlidir. Neoliberal politikaların bu yaklaşımları ile her şey finansal olurken ekonomi dahil tüm insani faaliyetler günlük yaşam bile birer metaya dönüşür (Harvey, 2015).

Bu durum, kentsel mekânlarda kimlik kaybına ve tarihi değerlerin zamanla tüketilmesine yol açabilmektedir. (Urry, 2018). Debord, modern kapitalizmin toplumsal yaşamı metalar üzerinden şekillendirdiğini ve mekânların birer pazarlanabilir gösteriye dönüştüğünü savunur. Bu dönüşüm, kentsel mekânların yerel bağlamdan koparılmasına ve kimliksizleştirilmesine neden olur (Debord, 2006). Marc Auge, bu tür tüketim mekânlarını "yok yer" olarak tanımlar ve bu mekânların tarihselleşmesinin olanaksız olduğunu belirtir (Auge, 1995).

Tüketim ve Metalaşma Sürecinde Mekânların Geleceği: Haliç Kıyıları Örneği
Gizem Yaren¹, Göksenin İnalhan²

KAYNAKÇA

- Augé, M. (1995). Non-places: Introduction to an anthropology of supermodernity (Çev. J. Howe). London: Verso.
- Berman, M. (2019). Katı Olan Her Şey Buharlaşıyor (B. Çorakçı, Çev.). İletişim Yayınları
- Debord, G. (2006). Gösteri toplumu (Çev. O. T. Ayşen Ekmekçi). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Harvey, D. (2015). Neoliberalizmin kısa tarihi (Çev. A. Onacak, 2. basım). İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Karakaş, M. (2003). Modern Bütünleşmeden Postmodern Farklılaşmaya Kentte Toplumsal Etkileşim. Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi, 16(1), 16-40.
- Işık, O. (1994). Mekânın politikleşmesi, politikanın mekânlaşması. Toplum ve Bilim, 64-65, 47-67.
- Urry, J. (2018). Mekânları tüketmek (Çev. R. G. Ögdül, 3. basım). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Yırtıcı, H. (2009). Çağdaş kapitalizmin mekânsal örgütlenmesi (2. basım). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Yazının tamamı için <https://bys.trakya.edu.tr/file/open/26333543> adresini ziyaret edebilirsiniz.

VAKFIN VEYA SANDIĞIN KENDİSİ EN GÜZEL ANIMDIR

Röportaj: Doğuş Demir

Eyüp Muhcu | MİV-SAN Üyesi

Eyüp Muhcu, Mimarlar Odasında onurlu mücadelesi, genel başkan kimliği ve elbette ki meslek topluluğuna değerli katkılarıyla da biliniyor. Ancak bütün bunların yanında eklemek gerekir ki, kendisinin ait olduğu bir yer daha var: Hiç kuşkusuz Mimarlık Vakfı ve Vakfın bileşenlerinden biri olan MİV-SAN.

Mimarlık Vakfı'na ve sonrasında da Yardımlaşma Sandığı'na dahil olma sürecini paylaşabilir misiniz?

Mimarlar Odası'nda mesleki, kültürel ve örgütsel faaliyetleri sürdürürken; mimarların mesleki ve sosyal dayanışmasını geliştirecek bir vakfın kurulmasına gereksinim olduğu yönünde değerlendirmelerimiz ve öngörülerimiz vardı. Bu gereksinimi karşılamak amacıyla 29 Haziran 1996 tarihinde Prof. Maruf Önal hocamızın başkanlığında Mimarlık Vakfı (MİV) kurularak çalışmalarına başladı. MİV'in kuruluş süreci ve sonrasında Mimarlar Odası yöneticisi ve bir mimar olarak çalışmalara katkı sunmaya çalıştım. Vakıf hedefleri kapsamında mimarlar arasında güçlü bir dayanışma oluşturulması, üyelere sosyal ve ekonomik destek sağlanması amacıyla Mimarlık Vakfı Sandığı (MİV-SAN) kurulması sürecine katkı sağlamaya çalıştım. MİV-SAN'ın çalışmalarını etkin bir şekilde sürdürebilmesi için örgütsel ve mali olarak kurumsallaşmasına destek verdim. Süreç içerisinde Sandık pek çok sorununu kurumsallaşma ile çözüme kavuşturabilmiştir.

Bugünün Türkiye'sinde insanların birbirine bu kadar

güvenle destek olduğu bir sistem kurmak kolay değil. Bu atmosferin oluşum aşamasında bu güven ortamı nasıl oluştu?

Bu tür kurumlarda güven ortamının yaratılması zor. Sürdürülmesi daha da zor. Zira birçok nedene bağlı olarak "örgütlü toplum" olma niteliğimiz tarihsel olarak çok zayıf. Mimarlar Odası'nda uzun yıllar birlikte çalışmış, birlikte üretmiş arkadaşların Vakıf ve Sandık'ta görev almaları kurumsallaşma ve çalışmalar bakımından çok önemli oldu. Oda'da var olan dayanışma ve güven ortamı Vakıf'ta sürdürüldü. Kurumların ve sistemin ayakta tutulmasında insan faktörü çok belirleyici. Bugün belli bir nitelikte çalışmalardan söz ediyorsak; bunda ekip çalışması olduğu kadar birey faktörü de çok önemli. Özverili ve gönüllü çalışmalar...

Kurumsal ve sürdürülebilir bir yardımlaşma kültürü sizce toplumumuzda yeterince var mı yoksa bu kültürü yeniden mi inşa etmemiz gerekiyor?

Cumhuriyetle birlikte yardımlaşma, dayanışma kültürü önemli bir ivme kazanmıştır. Yetersiz de olsa var olan yardımlaşma gelenekleri kurumsallaşmıştır. Bireye "ulufe" dağıtılması yerine çağdaş kurumlar

oluşturulmuş; birey sosyal bir varlık ve eşit bir yurttaş olarak bu sisteme dahil edilmiştir. Ancak, özellikle son 20-25 yılda sistem tamamen yozlaşmış; yurttaşla “kapı kulu” muamelesi reva gören uygarlaşma karşıtı bir düzen kurulmuş; etik değerler, yardımlaşma gelenekleri ve kurumları yerle bir olmuştur. Bu ortama rağmen yeniden dayanışma ve yardımlaşma duygularının yükselmesi gelecek için umut verici.

MİV-SAN’ın kuruluşundan bugüne hedeflenen yerde olduğunu düşünüyor musunuz?

21 Ocak 1997 tarihinde kurulan Sandık, bugüne kadar önemli işler yapmakla birlikte yaygın ve etkin bir sosyal güvenlik ağı oluşturulamamıştır. Üye sayısının artırılması, bütçenin büyütülmesi, gelir kaynaklarının yaratılması, yardımların yaygın ve etkin bir hale gelmesi ve etkinliklerin güçlendirilmesi ile Sandık kuruluş hedeflerine yaklaşabiliriz.

MİV-SAN’la yaşadığınız en güzel anınızı bizimle paylaşır mısınız?

Sandık için yürütülen ekip çalışması ve yardımların yaygınlaştırılması beni en çok duygulandıran hususlardır. “Mimarlık ve Kültür Gezileri”nin kurumsallaşması ile yeni kültürlerle buluşma, yeni arkadaşlıkların kurulması ve var olan arkadaşlıkların güçlendirilmesi olanaklı hale gelecektir. En güzel anıya gelince; Vakfın veya Sandığın kendisi en güzel anımdır. Ve tepede bizi izleyen Maruf hocamız ile Niyazi ağabeyimizdir...

Son olarak, genç meslektaşlarınızın yardımlaşma kültürüne dahil olması için sizce ne gibi adımlar atılmalı?

Genç meslektaşlarımızı etkinliklere dahil etmek, onlarla samimi diyaloglar kurmak ve profesyonel meslek yaşamlarına katkı sağlamakla bu konuda yol alabiliriz... MİV-SAN’ın daha fazla görünür olması gerekir.

KİŞİSEL OLARAK BENİM PAYIMA DÜŞEN: “DAHA GÜVENLİ DAHA YAŞANILABİLİR BİR DÜNYA YARATMAK İÇİN ÇABALADIM DİYE BİLMEK...”

Sema Özyay Topuzoğlu | MİV-SAN Üyesi
İzmir

Değerli MİVSAN üyelerimiz, İzmir’de yakın çevremdeki meslektaşlarım bana Yardımlaşma Sandığı’nı hiç duymamıştım dediklerinde özeleştiri yaptım. Yıllar önce-nereden baksan 20 yılı var- TMMOB Mimarlar Odası İzmir Şube Yönetiminin verdiği görevle, Yardımlaşma Sandığı’na üye kaydetmek amacıyla çalışmış, altı aylık süreçte yanlış hatırlamıyorsam 20’ye yakın üye kazandırmıştım. Sandık’tan söz ettiğim meslektaşlarım çoğunlukla üye olmayı hemen kabul etmişlerdi. Bu görevlendirme sonrası Sandığa aidiyet hissim ve sorumluluğum daha da arttı ve birçok kez şubeme bu konuda daha çok çalışma isteğimi belirttim.

Fark ettiğim gerçek, bugün bile birçok üyemiz Sandığın varlığından habersiz. Mimarlık Vakfı ve Sandık Yönetimi olarak çeşitli mimarlık ortamlarında genel kurullarda, mesleki etkinliklerimizde stant açarak veya bazı sosyal etkinlikler yaratarak varlığını duyurmaya çabalıyor. Ülke ekonomimizin ve iş ortamımızın durumu giderek daha zor şartlara taşınması, dayanışmanın önemini kat kat artırmıştır. Sandığa üye olmak için en anlamlı gerekçe, önce ben demeden, hiç tanımadığımız bir mimara ihtiyaç duyduğunda destek olunmasına katkı verebilmenin manevi hazzıdır. Yardımlaşma Sandığı meslektaşlarımıza sağlık sorunları, iş ortamındaki sorunlar, afetler, yaşlılık ve yalnızlık sorunları vb. olumsuz şartlarda samimiyetle incitmeden destek oluyor, üyeyi şefkatle sarıp sarmalıyor.

Meslektaşlar arasında birlik duygusunun artması ortak çıkarlar doğrultusunda örgütümüze olan bağlanmayı da artırmaktadır. Şimdi

yeniden atak yapmalı ve Yardımlaşma Sandığı’mızı tüm meslektaşlarımıza tanıtmak için harekete geçmeliyiz. Üyelerimiz, Sandığın bugüne kadar yaptığı yardımları öğrendikçe, üyeleri arasında kişilere aidiyet duygusu, güven ve mutluluk hissi artacaktır. Elbette Sandık üye sayısı arttıkça güçlenecek ve yardımlaşma halkası genişleyecektir.

Üyeler olarak kendimize sormalıyız; 1996-97 yıllarında duayen meslektaşlarımızın iyi niyetle kurdukları bu dayanışma ağını yaygınlaştıramadık, neden?

Mimarlık Vakfı Yardımlaşma Sandığı yeteri kadar tanınıyor mu, hedeflerimizi yeterince anlatabildik mi, ne yapmalıyız? Öncelikle kuruluşundan itibaren yani yaklaşık 30 yıldır Sandığın bugüne kadar kaç üyeye can suyu olduğu ve yapılan yardımların üyelere tekrar tekrar anlatılması önemlidir. Tanıtım atağına geçilmeli, ses getirici etkinlikler ve etkinliklere katılımın artırılması sağlanmalı. Uluslararası benzer örneklerin araştırılması, genç meslektaşlarımızın sandığa inanmaları ve üye olmalarını sağlamalı. Meslek odamızın desteğinin daha çok sağlanması, yayınlar ve etkinliklerde Yardımlaşma Sandığı’na daha çok yer verilmesi, tüm üyelere bir anket göndererek, mevcut durumun saptanması ve üyelerimizin beklentilerini sormak önerilerine açık olmak gereklidir.

Kişisel olarak benim payıma düşen **‘Daha güvenli daha yaşanılabilir bir dünya’ yaratmak için çabaladım diyebilme...**

Sevgi ve saygılarımla.

MİV-SAN'DAN HABERLER

**1-31 Mart 2025 tarih aralığında
14 meslektaşımız MİV-SAN'lı oldu.**

**1 meslektaşımıza Sosyal Dayanışma Fonu
Yardımları yapıldı.**

İLETİŞİM BİLGİLERİMİZ:

: 0212 245 16 66

: 0533 382 96 48

: mivsan@mimarlikvakfi.org.tr

: www.miv-san.org

: @mivsan

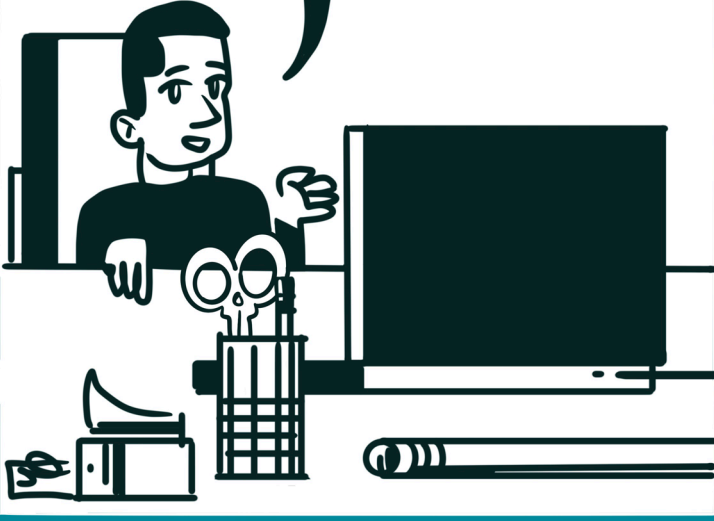
: Mivsan – Mimarlık Vakfı Sosyal
Güvenlik ve Yardımlaşma Sandığı

: TMMOB Mimarlar Odası

İstanbul BK Şubesi Karaköy Hizmet Binası
Kemankeş Cad. No:31 K: A Beyoğlu İstanbul

MİMARLIK VAKFI SOSYAL GÜVENLİK
VE YARDIMLAŞMA SANDIĞI,
1997 YILINDA MİMARLIK VAKFI
VAKIF SENEDİNİN
2. MADDESİNCE KURULMUŞTUR.

MİV-SAN, ORTAKLARI VE
MESLEKTAŞLARI ARASINDA
KURUMSAL BİR DAYANIŞMA
VE YARDIMLAŞMA AĞIDIR.

ORTAKLARIN KÜÇÜK ÇAPLI
BİRİKİMLER OLUŞTURMASINI
VE ZOR DURUMDAKİ
MESLEKTAŞLARIYLA
DAYANIŞMASINI SAĞLAR.

MİV-SAN ÜYESİNİN YILLIK
AİDATLARI ÜYENİN KENDİSİ
İÇİN BİRİKTİRİLİR.